

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat, avocații Vadim Gligor și Aurel Grosu în numele inculpatei Guivan Liliana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Florești din 12 august 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, în cauza penală, în privința lui

Guivan Liliana Vasili, născută la 23 iulie 1977, în satul Sipoteni, raionul Călărași, domiciliată în sat. Cunicca, r-nul Florești.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 17.10.2013 pînă la 12.08.2015;*

2. *Instanța de apel de la 02.09.2015 pînă la 21.10.2015;*

3. *Instanța de recurs de la 22.12.2015 pînă la 16.03.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^l) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Florești din 12 august 2015, Guivan Liliana, a fost recunoscută vinovată în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus a suspenda executarea pedepsei, fiindu-i stabilit un termen de probă de 5 ani, și fiind obligată Guivan Liliana ca în termenul stabilit, să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului de resort.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de Pînzaru Ghenadie către Guivan Liliana cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat de la Guivan Liliana în beneficiul lui Pînzaru Ghenadie prejudiciul material în sumă de 714,00 lei.

S-a încasat de la Guivan Liliana în beneficiul lui Pînzaru Ghenadie prejudiciul moral în mărime de 25 000,00 lei.

S-a încasat de la Guivan Liliana în beneficiul lui Pînzaru Ghenadie, suma de 3000,00 lei cu titlu de cheltuieli reale, necesare și rezonabile pentru asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Guivan Liliana, dispunînd de permis de conducere nr. 137900015 din 22.01.2012, valabil pentru categoria de autovehicul condus, la 09.08.2013, în jurul orelor 08:00, deplasîndu-se pe traseul central din s. Țepordei, r-nul Florești, la volanul automobilului de model „Mercedes 213” cu n/î FR AQ 370, cu o viteză nestabilă, din imprudență, neținînd cont de starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii și fără a ține cont de dexteritatea sa în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, în secția din spate a automobilului condus, care nu este amenajată și destinată pentru transportarea persoanelor, l-a transportat pe cet. Pînzaru Ghenadie, care fiind în

picioare și sprijinindu-se de ușile din spate a vehiculului, la un moment dat acestea s-au deschis, astfel, ultimul a căzut din vehicul, lovindu-se de traseu, în rezultatul cărui fapt i-au fost cauzate leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.175 „A” din 29.08.2013, se califică ca grave.

Astfel Guivan Liliana, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, prevăzute de pct. 45 „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul... ținând permanent seama de următorii factori: lit. b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; lit. c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; pct. 83 lit. a) Este interzis transportarea persoanelor al căror număr depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului; pct. 83 lit. e) Este interzis transportarea persoanelor în afara cabinei camionului (cu excepția cazurilor de transportare în caroseria sau furgonul utilitate corespunzător), tractorului, altor mașini autopropulsate, în remorcă, rulotă-camping, în caroseria basculantă a camionului, caroseria motocicletei destinată transportării încărcăturilor, încălcări care sînt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.

Instanța de judecată cercetînd materialele cauzei a considerat că vinovăția inculpatei este pe deplin dovedită, iar acțiunile acesteia se încadrează în dispozițiile art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale*, aplicîndu-i pedeapsa expusă mai sus.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul, a declarat apel pe motivul blîndeții pedepsei, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri prin care inculpata Guivan Liliana, să fie condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 6 ani închisoare în penitenciar pentru femei de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Admiterea în întregime a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Pînzari Ghenadie cu încasarea acesteia de la condamnată Guivan Liliana.

În argumentarea cererii de apel a invocat că, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii, și anume:

- Guivan Liliana a săvîrșit o infracțiune gravă;
- în urma infracțiunii, părții vătămate Pînzari Ghenadie i-au fost cauzate leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 175 „A” din 29 august 2013, se califică ca vătămări corporale GRAVE periculoase pentru viață;
- în cadrul cercetării judecătorești, inculpata Guivan Liliana, fiind audiată, nu și-a recunoscut vinovăția în săvîrșirea infracțiunii.

Astfel, în circumstanțele stabilite, instanța de judecată din motive neîntemeiate a numit inculpatei Guivan Liliana o pedeapsă mai blîndă și inechitabilă, care nu corespunde categoriei și gravității faptelor comise de către aceasta. La stabilirea pedepsei inculpatei Guivan Liliana, instanța n-a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal și de faptul că, în ultima perioadă de timp pe drumurile naționale se comit multiple accidente rutiere în rezultatul cărui fapt, sunt traumatate zeci de persoane, iar publicațiile mass-media menționează, că organele de drept cît și instanțele de judecată nu i-au măsuri cu persoanele care se fac vinovate de aceste acțiuni.

Totodată, instanța de fond n-a ținut cont de faptul că părții vătămate nu i-a fost restituit prejudiciul material și moral cauzat, or dauna pricinuită de către condamnată

Guivan Liliana, în detrimentul părții vătămate, daună care nu a fost recuperată de către condamnată, precum și caracterul social periculos al faptei comise de către condamnată este net superior pedepsei aplicate.

3.1. Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel și avocatul Aurel Grosu în numele inculpatei Guivan Liliana, pe motivul ilegalității sentinței, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpata Guivan Liliana să fie achitată.

În motivarea apelului a invocat următoarele:

- în cazul dat lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă săvârșită de atragere a inculpatei Guivan Liliana la răspundere penală pentru infracțiunea incriminată;

- inculpata Guivan Liliana recunoaște parțial vina, doar transportarea pasagerilor în automobil neamenajat, de comiterea accidentului nu se consideră vinovată.

Mai invocă apelantul, că acuzatorul de stat pune la baza învinuirii art. 45 pct. b), c) și pct. 83 lit. a), c) din Regulamentul circulației rutiere și o învinuiește neîntemeiat fără probe concludente de comiterea accidentului rutier, din potrivă s-a confirmat vinovăția lui Pînzaru Ghenadie precum, că s-a ridicat și a deschis ușa. Reieșind din cele analizate, apreciază, că vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate nu și-a găsit confirmarea reală, certă și obiectivă, este bazată în exclusivitate pe presupuneri ale acuzării. În acest sens, apărarea menționează că, în conformitate cu art. 8 Cod de procedură penală - persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în mod prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, a fost respinse ca neîntemeiate apelurile declarate de procuror și de avocatul Aurel Grosu în numele inculpatei Guivan Liliana, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatei în încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență, vătămarea gravă a integrității corporale și-a găsit deplină confirmare prin declarațiile depuse în instanța de fond de către partea vătămată Pînzaru Ghenadie, martorii Popescu Vasile, Olari Cristina, Stepan Aurica, Prozorovschi Vadim, Purice Alia, Vieri Galina, Cîșmaru Victoria.

Nu sunt întemeiate argumentele indicate în apel ce se referă la învinuirea neîntemeiată a inculpatei de comiterea faptei prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și urmează a fi respinse, deoarece aceste argumente vin în contradicție cu circumstanțele cauzei inclusiv și cu declarațiile inculpatei.

Atît inculpata, cît și martorii audiați în cadrul cauzei penale au confirmat cu certitudine transportarea lui Pînzaru Ghenadie în automobilul de model „Mercedes 213” n/î FR AQ 370, la fel s-a stabilit conducerea acestui automobil de Guivan Liliana, fiind stabilit cu certitudine și transportarea în acest automobil a unui număr de pasageri mai mare decît numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a automobilului, circumstanțe care întrutotul confirmă învinuirea adusă și cele constatate de prima instanță.

După cum se stabilește din apelul avocatului, unica critică adusă sentinței de condamnare este legată de acțiunile părții vătămate Pînzaru Ghenadie, care după conținutul apelului a încălcat prevederile art. 85 din RCR și în rezultat a dus la comiterea accidentului rutier.

Instanța de apel nu poate admite o astfel de critică adusă sentinței din prima instanță, deoarece prevederile art. 85 RCR sunt aplicabile pasagerilor transportați în corespundere cu prevederile art. 81 alin. (1) RCR, pe când învinuirea adusă lui Guivan Liliana este pentru încălcările de la art. 83 RCR, care interzice categoric transportarea pasagerilor numărul cărora depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului și în afara cabinei dacă nu sunt utilizate caroseria sau furgonul.

În atare situație, instanța de apel susține soluția primei instanțe, care corect a reținut în acțiunile lui Guivan Liliana elementele infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, deoarece anume acțiunile lui Guivan Liliana, a dus la comiterea accidentului rutier, care contrar restricțiilor de la RCR a acceptat transportarea lui Pînzaru Ghenadie în secția din spate a automobilului fără a fi utilizat cu bănci pentru pasageri și fără a ține cont de starea tehnică a automobilului și particularitățile încărcăturii, a dus la căderea lui Pînzaru Ghenadie din automobil și în rezultat i-au fost cauzate leziuni corporale grave. Pe când poziția apărării privind comportamentul lui Pînzaru Ghenadie contrar prevederilor art. 85 RCR, nu poate fi admisă, deoarece acțiunile lui au fost întreprinse anume în condițiile existente în secțiunea din spate a automobilului, care nu corespunde cerințelor pentru transportarea în el a pasagerilor, care urmează a fi pusă în răspunderea șoferului, dar nu a pasagerului.

Instanța de apel a ținut cont și de comportamentul pasagerului Pînzaru Ghenadie, care în mod benevol a acceptat transportarea ultimului în condiții nefavorabile și contrar normelor prevăzute de RCR capitolul „**Transportul de persoane**”, însă acest fapt nu poate duce la trecerea vinovăției de pe seama șoferului pe seama pasagerului, deoarece șoferul este persoana responsabilă pentru transportarea pasagerilor contrar restricțiilor prevăzute la RCR.

Comportamentul lui Pînzaru Ghenadie, în momentul transportării lui cât și în momentul acceptării de către el a condițiilor de transportare, urmează a fi apreciate la individualizarea pedepsei față de Guivan Liliana, dar nici cum nu la adoptarea unei soluții de achitare.

Totodată, instanța de apel consideră necesar de a respinge și argumentele apelului depus de acuzatorul de stat, deoarece pedeapsa aplicată în privința lui Guivan Liliana, este echitabilă faptei comise și în strictă corespundere cu comportamentul părții vătămate Pînzaru Ghenadie, atât cu normele penale și cele procesual penale.

Totodată, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea faptei și urmările prejudiciabile survenite, caracterul infracțional și persoana vinovată, care nu este anterior condamnată, a săvârșit o infracțiune din imprudență și se caracterizează pozitiv la locul de trai. La fel corect a ținut cont de poziția părții vătămate care a indicat că, pentru a obține o satisfacție echitabilă nu neapărat optează pentru izolarea acesteia de societate. Reieșind din circumstanțele date, instanța de fond corect a stabilit pedeapsa în limita minimă prevăzută de articol și totodată corect a aplicat în privința inculpatei și prevederile art. 90 Cod penal, deoarece personalitatea ultimei creează o situație de încredere în fața instanței, că ea poate fi corectată fără a executa real pedeapsa sub formă de închisoare prevăzută de legea penală.

Instanța de apel a concluzionat netemeinicia cerințelor formulate de partea acuzării în vederea înăsprii pedepsei penale, motiv pentru care l-a respins ca fiind

nefodate, cu atât mai mult, aceasta fiind în contradicțiile cu circumstanțele cauzei. Nu poate fi admisă poziția acuzării privind restabilirea echității sociale prin înăsprirea pedepsei, deoarece anume partea vătămată este persoana care urmează să primească o satisfacție echitabilă pentru urmările survenite în urma acțiunilor comise de Guivan Liliana și anume această parte solicită menținerea sentinței cu pedeapsa aleasă de prima instanță.

Instanța de apel a considerat sentința întemeiată și în partea admiterii parțiale a acțiunii civile depusă de Pînzaru Ghenadie.

Potrivit art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

S-au reținut și prevederile art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală la adoptarea sentinței de acuzare, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei totală sau parțială, ori prin respingere.

Astfel, instanța de apel a considerat corectă concluzia instanței privind respingerea acțiunii civile în partea ce ține de încasarea cheltuielilor pentru procurarea poliței de asigurare medicală obligatorie, dat fiind faptul că obligația dată nu poate fi pusă pe seama inculpatei, deoarece polița de asigurare medicală obligatorie este obligatorie nu numai în situația internării în instituția medicală, dar este obligatorie la toate etapele.

La fel corect a fost încasată și suma prejudiciului moral de 25 000 lei, deoarece mărimea prejudiciului moral care a fost încasat de instanța de fond este în limita reală și echitabilă care poate fi încasat în folosul părții vătămate drept o recompensă pentru suferințele suportate în urma acțiunilor comise de inculpată și în strictă corespundere cu comportamentul inculpatei, categoria infracțiunii care face parte din categoria infracțiunilor comise din imprudență și totodată cu comportamentul părții vătămate, care singură a acceptat condițiile de transportare, asumîndu-și personal și urmările care pot surveni în urma acestor condiții.

Cu atât mai mult, că în conformitate cu art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală, nu împiedică soluționarea prejudiciului material și moral în ordinea procedurii civile, în cazul apariției unor cheltuieli suplimentare

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, au atacat cu recursuri ordinare:

- procurorul, făcînd trimitere la prevederile art. 424 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin are solicită casarea acestora în partea numirii pedepsei, cu excluderea art. 90 Cod penal. Recurentul invocă că, inculpata a săvîrșit o infracțiune gravă, nu a recuperat prejudiciul cauzat, astfel au fost încălcate prevederile art. 75 Cod penal;

- avocatul Gligor Vadim în numele inculpatei Guivan Liliana, făcînd trimitere la prevederile art. 424 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare în privința lui Guivan Liliana. Recurentul invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond, probele de învinuire sunt bazate pe presupuneri; lipsește latura obiectivă în acțiunile inculpatei; potrivit raportului de expertiză nr. 1576 din 18.09.2014, mecanismul de închidere-deschidere a ușii din spatele automobilului era în stare tehnică bună, astfel ușa a fost deschisă numai acționînd manual de partea vătămată, acțiunile inculpatei urmau a fi calificate ca contravenție și nu ca fapta penală;

- avocatul Grosu Aurel în numele inculpatei Guivan Liliana, făcând trimitere la prevederile art. 424 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Guivan Liliana. Recurentul invocă aceleași motive declarate de avocatul Vadim Gligor. Acuzatorul de stat a adus învinuirea inculpatei neîntemeiat fără probe concludente de comiterea accidentului rutier.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul procurorului:

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Colegiul penal reține că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, și critică hotărârile instanțelor numai referitor la individualizarea pedepsei aplicate inculpatei, care incorect au considerat că corectarea și reeducarea ei este posibilă fără izolare de societate, solicitînd remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect a menținut sentința prin care pedeapsa inculpatei a fost individualizată greșit, incorect fiind aplicate în privința acesteia prevederile art.90 Cod penal, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căruia Guivan L. a fost declarată vinovată, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 5 ani.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, ținînd seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Instanțele de fond just au individualizat pedeapsa și corect au aplicat condamnarea inculpatei cu suspendare condiționată a executării pedepsei conform

prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei penale, de lipsa circumstanțelor agravante, că anterior nu a fost judecată.

Ținând cont de circumstanțele sus menționate, instanțele au conchis că, corectarea și reeducarea inculpatei poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, fiind stabilită în termen de pînă la 5 ani.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatei au fost respectate prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 5 ani închisoare stabilite acesteia, legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art. 90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvîrșirii unei infracțiuni de categorie gravă.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanțelor de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii și individualizată conform prevederilor legale.

Argumentele procurorului referitor la faptul că, inculpata nu a achitat prejudiciul material părții vătămate, astfel nu a acordat o susținere materială familiei acestuia și nu a reparat daunele cauzate în urma săvîrșirii infracțiunii, care sînt condiții obligatorii pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu pot fi reținute, deoarece prima instanță a admis în principiu acțiunea civilă a lui Pînzaru Ghenadie.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către procuror au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectînd prevederile art. 414 alin. (3) și art. 417 alin. (1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar careva noi argumente în recurs, procurorul nu a indicat.

Prin urmare, analizînd materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate de către procuror.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Referitor la recursurile ordinare declarate de avocații Gligor Vadim și Grosu Aurel în numele inculpatei Guivan Liliana:

Recurenții în recursuri au invocat ca temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursurile declarate, Colegiul penal constată că, nici unul din ele nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor.

În ce privesc criticele formulate de avocatul Gligor Vadim, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care susține că Guivan Liliana nu se face vinovată de săvîrșirea infracțiunii incriminate, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și căroră instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și, a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că

verificînd decizia atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat de avocatul Gligor Vadim este vădit neîntemeiat.

La fel, Colegiul penal, menționează că din textul recursului, se evidențiază că, avocatul Vadim Gligor își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticele formulate de apărare nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii recurate ca fiind ilegală.

Totodată, verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și, lecturînd textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelului declarat de avocatul Grosu Aurel în numele inculpatei Guivan Liliana, a respectat întocmai prevederile art. art. 415, 417 Cod de procedură penală, astfel întemeindu-și concluziile sale pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Subsidiar, instanța de recurs referitor la argumentele avocaților Gligor Vadim și Aurel Grosu care își focusează apărarea nemijlocit pe raportul de expertiză nr. 1576 din 18.09.2014 (pct. 5, al prezentei decizii), menționează că prescripțiile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, la care fac referire recurenții, sunt irelevante în speța dată.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, și anume declarațiile părții vătămate Pînzaru Ghenadie, declarațiile martorilor Popescu Vasile, Olari Cristina, Stepan Aurica, Prozorovschi Vadim, Purice Alia, Vieri Galina, Cîșmaru Victoria și actele cauzei - raportul de expertiză medico-legală nr.175 A; proces-verbal de ridicare din 18.09.2013, prin care a fost ridicat autoturismul de model „Mercedes 213” cu n/î FR AQ 370; proces-verbal de examinare din 18.09.2013, prin care a fost examinat autoturismul de model „Mercedes 213”, cu n/î FR AQ 370; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală din 18.09.2013, prin care autoturismul de model „Mercedes 213”, cu n/î FR AQ 370, a fost recunoscut drept corp delict; raport de expertiză nr. 1576 din 18.09.2014, prin care s-a constatat, că mecanismul de închidere-deschidere a ușii din spate a automobilului de model ”Mercedes 213” cu nr/î FR-AQ 370, probabil la 09.08.2013 era în stare tehnică bună.

Toate aceste probe au fost verificate sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, conform cărora cert s-a constatat faptul săvîrșirii de către Guivan Liliana a infracțiunii imputate, astfel concluzia despre vinovăția ei în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, este justă și întemeiată.

Prezența în acțiunile inculpatei atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii menționate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă

a acesteia, a fost demonstrată prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată.

Atît inculpata, cît și martorii audiați în cadrul cauzei penale au confirmat cu certitudine transportarea lui Pînzaru Ghenadie în automobilul de model „Mercedes 213” n/î FR AQ 370, la fel s-a stabilit conducerea acestui automobil de Guivan Liliana, fiind stabilit cu certitudine și transportarea în acest automobil a unui număr de pasageri mai mare decît numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a automobilului, circumstanțe care întrutotul confirmă învinuirea adusă și cele constatate de prima instanță.

Referitor la criticile aduse hotărîrilor de condamnare care este legată de încălcarea prevederilor art. 85 din RCR și în rezultat a dus la comiterea accidentului rutier, Colegiul penal menționează că, prevederile art. 85 RCR sunt aplicabile pasagerilor transportați în corespundere cu prevederile art. 81 alin. (1) RCR, pe cînd învinuirea adusă lui Guivan Liliana este pentru încălcările de la art. 83 RCR, care interzice categoric transportarea pasagerilor numărul căroră depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului și în afara cabinei dacă nu sunt utilizate caroseria sau furgonul.

În atare situație, instanța de recurs susține soluția primei instanțe și instanței de apel, care corect au reținut în acțiunile lui Guivan Liliana elementele infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, deoarece anume acțiunile lui Guivan Liliana a dus la comiterea accidentului rutier, care contrar restricțiilor de la RCR a acceptat transportarea lui Pînzaru Ghenadie în secția din spate a automobilului fără a fi utilat cu bănci pentru pasageri și fără a ține cont de starea tehnică a automobilului și particularitățile încărcăturii, a dus la căderea lui Pînzaru Ghenadie din automobil și în rezultat i-au fost cauzate leziuni corporale grave. Pe cînd poziția apărării privind comportamentul lui Pînzaru Ghenadie contrar prevederilor art. 85 RCR nu poate fi admisă, deoarece acțiunile lui au fost întreprinse anume în condițiile existente în secțiunea din spate a automobilului, care nu corespunde cerințelor pentru transportarea în el a pasagerilor, care urmează a fi pusă în răspunderea șoferului, dar nu a pasagerului.

Astfel, instanța de recurs atestă că argumentele recurenților, precum că nu a fost dovedită vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, nu pot fi reținute, dat fiind că instanțele de fond corect au conchis că prin probele sus menționate se confirmă vinovăția acesteia în încălcarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, care au dus la cauzarea vătămarilor corporale grave lui Pînzaru Ghenadie.

Argumentele recurenților referitor la achitarea inculpatei, precum că pasagerul Pînzaru Ghenadie, benevol a acceptat transportarea în condiții nefavorabile și contrar normelor prevăzute de RCR la capitolul „Transportul de persoane”, nu pot duce la trecerea vinovăției de pe seama șoferului pe seama pasagerului, deoarece șoferul este persoana responsabilă pentru transportarea pasagerilor contrar restricțiilor prevăzute la RCR.

Comportamentul lui Pînzaru Ghenadie în momentul transportării lui cît și în momentul acceptării de către el a condițiilor de transportare, urmează a fi apreciate la individualizarea pedepsei față de Guivan Liliana, dar nici cum nu la adoptarea unei soluții de achitare.

Totodată, Colegiul penal atestă că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpata nu echivalează cu achitarea sa, de vreme ce există probe pertinente și concludente

care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția ei în săvârșirea infracțiunii imputate.

De asemenea, la caz, se reține că potrivit textului recursului declarat de avocatul Aurel Grosu, în numele inculpatei, acesta invocă drept temei pct. 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă instanța de apel a dat o încadrare juridică greșită faptei săvârșite de către inculpat.

Astfel, instanța de recurs constată că, reieșind din textul recursului, se poate de menționat faptul că, deși recurentul invocă drept temei pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totuși acesta își întemeiază cererea de recurs pe dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond.

În acest context, instanța de recurs amintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faprice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea condamnării inculpatului privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Așadar, având în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept la care se referă recurentul, precum că instanțele de judecată au apreciat selectiv doar unele probe, Colegiul penal, verificând materialele dosarului constată că la judecarea apelului, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de calificare a acțiunilor inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat.

Probele prezentate atât de partea acuzării, cât și argumentele părții apărării, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-au stabilit cu certitudine că inculpata, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conducea mijlocul de transport care a provocat o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății*.

În contextul dat, instanța de recurs punctează că, starea de fapt reținută în sarcina inculpatei în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal de către prima instanță și expusă în decizia atacată a fost probată la judecarea cauzei integral.

Față de cele ce preced, instanța de recurs reiterează că instanța de apel corect a dispus respingerea apelurilor declarate, apreciind argumentele expuse în textul cererilor de apel, drept nefondate, din motiv că considerentele menționate mai sus, cert dovedesc faptul că inculpata a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3)

lit. a) Cod penal în circumstanțele descrise amănunțit în rechizitoriu. În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs că inculpata se face vinovată de comiterea infracțiunii imputate prin actul de învinuire și urmează să execute pedeapsa stabilită de instanța de fond, ulterior menținută de către instanța de apel, în volum deplin.

Totodată, Colegiul penal, consideră necesar de a menționa că, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungînd la concluzia corectă că sentința atacată urmează a fi menținută în totalitate. Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 8), 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate. Avînd în vedere considerentele expuse și raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursurile declarate sunt inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat, avocații Vadim Gligor și Aurel Grosu în numele inculpatei Guivan Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, în cauza penală, în privința lui **Guivan Liliana Vasiliu**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **30 martie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan